Parlamentul European
2024-2029

TEXTE ADOPTATE

P10_TA(2026)0261

Raportul Comisiei pe 2025 privind Serbia

Rezoluția Parlamentului European din 8 iulie 2026 referitoare la Raportul Comisiei pe 2025 privind Serbia (2025/2255(INI))

Parlamentul European,

– având în vedere Acordul de stabilizare și de asociere între Comunitățile Europene și statele membre ale acestora, pe de o parte, și Republica Serbia, pe de altă parte[1], care a intrat în vigoare la 1 septembrie 2013,

– având în vedere cererea de aderare la Uniunea Europeană depusă de Serbia la 19 decembrie 2009,

– având în vedere avizul Comisiei din 12 octombrie 2011 referitor la cererea Serbiei de aderare la Uniunea Europeană (COM(2011)0668), decizia Consiliului European din 1 martie 2012 de a acorda Serbiei statutul de țară candidată și decizia Consiliului European din 28 iunie 2013 de a începe negocierile de aderare la UE cu Serbia,

– având în vedere Acordul de la Bruxelles din 27 februarie 2023 și Acordul de la Ohrid din 18 martie 2023, precum și anexa aferentă privind normele de punere în aplicare,

– având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1529 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 septembrie 2021 de instituire a Instrumentului de asistență pentru preaderare (IPA III)[2],

– având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest[3],

---

1 JO L 278, 18.10.2013, p. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2013/490/oj.
2 JO L 330, 20.9.2021, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.
3 JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

– având în vedere concluziile Președinției în urma reuniunii Consiliului European de la Salonic din 19 și 20 iunie 2003,

– având în vedere declarațiile pronunțate la reuniunile la nivel înalt UE-Balcanii de Vest organizate la 17 mai 2018 la Sofia și la 6 mai 2020 la Zagreb,

– având în vedere Convenția-cadru a Consiliului Europei pentru protecția minorităților naționale, ratificată de Serbia în 2001 și Carta europeană a limbilor regionale sau minoritare a Consiliului Europei, ratificată de Serbia în 2006,

– având în vedere nota de informare tehnică elaborată de Amnesty International și publicată la 27 martie 2025, intitulată „Serbia: journalists targeted with Pegasus spyware” (Serbia: jurnaliști vizați de programele de spionaj Pegasus) (EUR 70/9186/2025), care documentează modul în care jurnaliștii de investigație au fost vizați de programele de spionaj Pegasus,

– având în vedere raportul de țară privind libertatea în lume în 2026 referitor la Serbia, publicat de Freedom House la 19 martie 2026,

– având în vedere clasamentul mondial al libertății presei din 2025, întocmit de Reporteri fără frontiere, publicat la 2 mai 2025,

– având în vedere reuniunea liderilor din Balcanii de Vest din 1 iulie 2025 de la Skopje, Macedonia de Nord, privind Planul de creștere pentru Balcanii de Vest,

– având în vedere declarația adoptată cu ocazia summitului UE-Balcanii de Vest din 17 decembrie 2025,

– având în vedere concluziile Președinției din 16 decembrie 2025 privind extinderea,

– având în vedere Procesul de la Berlin, lansat la 28 august 2014,

– având în vedere concluziile Președinției summitului din 2025 privind Procesul de la Berlin din 22 octombrie 2025,

– având în vedere comunicarea Comisiei din 6 octombrie 2020 intitulată „Un plan economic și de investiții pentru Balcanii de Vest” (COM(2020)0641),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 noiembrie 2023 intitulată „Un nou plan de creștere pentru Balcanii de Vest” (COM(2023)0691),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 8 iulie 2025 intitulată „Raportul din 2025 privind statul de drept – Situația statului de drept în Uniunea Europeană” (COM(2025)0900), însoțită de documentul de

lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul din 2025 privind statul de drept – Capitol consacrat situației statului de drept în Serbia” (SWD(2025)0931),

– având în vedere comunicarea Comisiei din 4 noiembrie 2025 intitulată „Comunicarea din 2025 privind politica de extindere a UE” (COM(2025)0690), însoțită de documentul de lucru al serviciilor Comisiei intitulat „Raportul pe 2025 privind Serbia” (SWD(2025)0755),

– având în vedere primul acord privind principiile care reglementează normalizarea relațiilor dintre guvernele Serbiei și Kosovo din 19 aprilie 2013 și acordurile din 25 august 2015, precum și dialogul în curs facilitat de UE pentru normalizarea relațiilor,

– având în vedere raportul final al misiunii de observare a alegerilor a Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa/Biroul pentru Instituții Democratice și Drepturile Omului (OSCE/ODIHR) privind alegerile parlamentare și prezidențiale anticipate din 3 aprilie 2022 din Serbia, publicat la 19 august 2022,

– având în vedere raportul final al misiunii de observare a alegerilor a OSCE/ODIHR privind alegerile parlamentare anticipate din 17 decembrie 2023 din Serbia, publicat la 28 februarie 2024,

– având în vedere concluziile Consiliului European din decembrie 2006, concluziile Consiliului din martie 2020 și concluziile președinției Consiliului European de la Copenhaga din 21-22 iunie 1993, cunoscute și drept criteriile de la Copenhaga,

– având în vedere declarațiile raportorilor speciali ai ONU din 4 august 2025 referitoare la reprimarea mișcării studențești de către guvernul sârb,

– având în vedere articolul 14 din Constituția Serbiei, referitor la protecția minorităților naționale,

– având în vedere rezoluțiile sale anterioare referitoare la Serbia, în special cea din 22 octombrie 2025 referitoare la polarizarea și represiunea intensificată în Serbia, la un an după tragedia de la Novi Sad[4],

– având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2026 referitoare la strategia de extindere a UE,

– având în vedere misiunea Comisiei pentru afaceri externe în Serbia din 22-24 ianuarie 2026,

---

4 JO C, C/2026/2098, 29.4.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/2098/oj.

– având în vedere articolul 55 din Regulamentul său de procedură,

– având în vedere raportul Comisiei pentru afaceri externe (A10-0163/2026),

A. întrucât extinderea este un instrument esențial de politică externă a UE și o investiție geopolitică strategică în pace, stabilitate, securitate și prosperitate pe termen lung pe continent;

B. întrucât fiecare țară candidată în procesul de extindere este evaluată în funcție de propriile merite în ceea ce privește îndeplinirea criteriilor de la Copenhaga, respectarea drepturilor și a valorilor comune europene și angajamentul ferm față de acestea, protecția minorităților și alinierea la politica externă și de securitate a UE; întrucât nu există scurtături către aderarea la UE;

C. întrucât Serbia trebuie să depună eforturi suplimentare pentru a-și alinia în continuare politica externă la politica externă și de securitate a UE, deoarece anumite acțiuni, declarații și contacte la nivel înalt, inclusiv participarea președintelui sârb la parada militară din 9 mai 2025 de la Moscova, contravin principalelor poziții de politică externă ale UE, în special în ceea ce privește Rusia;

D. întrucât reformele legate de UE din Serbia au încetinit semnificativ sau au înregistrat regrese în mai multe domenii-cheie, în special în ceea ce privește elementele fundamentale ale procesului de aderare, cum ar fi statul de drept, drepturile fundamentale și libertatea mass-mediei; întrucât Comisia a constatat deficiențe persistente în funcționarea instituțiilor democratice; întrucât doar 2 dintre cele 35 de capitole de negociere au fost închise provizoriu până în prezent;

E. întrucât, în ultimii ani, drepturile politice și libertățile civile au fost erodate constant în Serbia de coaliția aflată la guvernare, exercitând presiuni asupra mass-mediei independente, a mediului academic, a minorităților etnice, a opoziției politice și a organizațiilor societății civile, slăbind în același timp sistematic instituțiile și estompând granițele dintre actorii politici, stat și puterea mass-mediei;

F. întrucât Serbia rămâne un câmp de bătălie crucial pentru campaniile de dezinformare externe, în special ale Rusiei și ale Chinei, care încearcă să creeze discursuri anti-occidentale, multe dintre acestea fiind generate și diseminate și de actori interni; întrucât canalele de propagandă ale Rusiei, cum ar fi RT Balkan (fosta Russia Today) și Sputnik, își desfășoară liber activitatea în Serbia și exercită o influență semnificativă în modelarea discursurilor anti-UE și antidemocratice și în răspândirea acestora în regiune; întrucât aceste discursuri sunt amplificate de mass-media națională afiliată statului;

G. întrucât, conform monitorizării mass-mediei independente în 2024, mass-media din Serbia a înregistrat un regres continuu în ceea ce

privește democrația, majoritatea aflată la guvernare ocupând peste 90 % din timpul de emisie în intervalul de maximă audiență dedicat știrilor pe posturile de televiziune naționale și fiind prezentată în termeni predominant neutri sau pozitivi, în timp ce opoziția primește mai puțin de 10 % din timpul de emisie și este prezentată în mare parte în termeni negativi;

H. întrucât, în conformitate cu capitolul 23, Serbia trebuie să demonstreze îmbunătățiri reale în exercitarea efectivă a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților naționale; întrucât libertatea religioasă este o valoare europeană fundamentală și un drept fundamental al omului; întrucât Serbia este, prin urmare, obligată să respecte și să garanteze această libertate pentru toate persoanele care își au reședința pe teritoriul său, în conformitate cu angajamentele sale internaționale și cu obligațiile sale în materie de drepturi ale omului;

I. întrucât situația socială din Serbia rămâne dificilă; întrucât UNICEF observă că Serbia se numără printre țările cu cel mai scăzut nivel de egalitate din Europa; întrucât 13,6 % din populație s-a confruntat cu privațiuni materiale și sociale severe în 2024, rata riscului de sărăcie sau de excluziune socială a fost de 27,2 % în 2023, iar cea a șomajului în rândul tinerilor a fost de 24,5 %; întrucât populațiile rurale rămân deosebit de vulnerabile;

J. întrucât UE rămâne principalul partener comercial al Serbiei, reprezentând 58,3 % din totalul schimburilor comerciale ale Serbiei în 2024, principala sa sursă de investiții și cel mai mare furnizor de asistență financiară; întrucât UE, cu o marjă considerabilă, rămâne cea mai mare sursă de remiteri transmise de cetățenii sârbi care își desfășoară activitatea în UE, reprezintă o sursă de venit esențială și stabilă pentru multe gospodării sârbe și joacă un rol substanțial în economia țării,

Angajamentul față de aderarea la UE

1. subliniază că progresul înregistrat pe calea aderării la UE – un proces cu adevărat bazat pe merite – este condiționat de respectarea deplină a valorilor UE și de aderarea la democrație, la statul de drept și la drepturile fundamentale, toate acestea fiind consacrate în criteriile de la Copenhaga; subliniază că acest lucru implică nu numai adoptarea de reforme, ci și punerea lor în aplicare temeinică și deplină, deoarece decalajul persistent dintre alinierea legislativă și punerea efectivă în aplicare continuă să submineze progresele Serbiei; reliefează că parcursul fiecărei țări către integrarea în UE trebuie apreciat în funcție de meritele proprii și că nicio țară nu ar trebui să fie cuplată cu o altă țară sau tratată ca parte a unui pachet; insistă asupra faptului că nu se pot face compromisuri în ceea ce privește valorile și principiile fundamentale ale UE, deoarece aderarea la UE este un proces tehnic și politic;

2. constată că, potrivit raportului Comisiei din 2025, a existat un anumit nivel de pregătire și de punere în aplicare parțială a recomandărilor Comisiei; regretă, cu toate acestea, că angajamentele principale ale Serbiei, astfel cum au fost prezentate în documentul său neoficial din noiembrie 2024, menite să abordeze obstacolele rămase în calea deschiderii grupului tematic 3, rămân în mare măsură neîndeplinite; regretă, în acest sens, retorica incendiară recentă a guvernului, care a vizat țările care nu au sprijinit deschiderea grupului tematic 3;

3. subliniază că trebuie să se mențină credibilitatea procesului de extindere prin aplicarea unei condiționalități stricte și echitabile, asigurându-se în același timp că eforturile depuse în vederea realizării reformelor sunt recunoscute în mod corespunzător, după caz;

4. reamintește angajamentul declarat al Serbiei că aderarea la UE este obiectivul său strategic, dar constată că, deseori, angajamentele declarate nu au fost reflectate în practică, așa cum reiese, de exemplu, din faptul că cei mai înalți reprezentanți ai Serbiei nu au participat la summitul UE-Balcanii de Vest din decembrie 2025; subliniază că această discrepanță persistentă necesită o clarificare a traiectoriei europene a Serbiei; invită Serbia să demonstreze în mod concret un angajament susținut față de valorile și standardele UE și să își respecte în mod consecvent angajamentul față de aderarea la UE;

5. reiterează importanța strategică a Balcanilor de Vest în contextul geopolitic actual pentru securitatea și stabilitatea UE în ansamblu; subliniază că, având în vedere dimensiunea și poziția sa geopolitică, Serbia are un impact direct asupra stabilității generale a regiunii; condamnă, prin urmare, tentativele Serbiei de a crea o sferă de influență prin care să submineze suveranitatea țărilor învecinate și de a desfășura activități în acest sens;

6. reiterează necesitatea semnificativă ca Serbia să își demonstreze în mod clar și consecvent orientarea geopolitică către UE, inclusiv prin alinierea deplină la politica externă și de securitate comună (PESC) a UE, în special la măsurile restrictive luate de UE în contextul războiului de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei, și își exprimă profunda îngrijorare cu privire la eșecul continuu al Serbiei de a se alinia pe deplin la PESC a UE; regretă că alinierea sa este printre cele mai scăzute dintre toate țările candidate; constată că nealinierea Serbiei la politica externă a UE, inclusiv neadoptarea de măsuri restrictive, este incompatibilă cu unul dintre obiectivele specifice prevăzute la articolul 3 din Regulamentul privind

Mecanismul de reformă și creștere[5]; își reiterează opinia potrivit căreia alinierea deplină rămâne o cerință nenegociabilă pentru aderare; salută recenta aliniere a Serbiei la Deciziile (PESC) 2026/438[6] și (UE) 2025/490[7] ale Consiliului, dar reiterează că alinierea selectivă nu este suficientă;

7. regretă legăturile strânse continue ale Serbiei cu Rusia și aprofundarea parteneriatului cu această țară, care ridică semne de întrebare cu privire la orientarea sa strategică și subminează o cale credibilă către aderarea la UE; subliniază că parcursul european al Serbiei impune o alegere strategică clară; evidențiază că o politică de echilibru între UE și alți actori geopolitici este incompatibilă cu încrederea politică așteptată din partea unei țări candidate; solicită autorităților sârbe să înceteze mesajele și acțiunile publice care contravin pozițiilor-cheie ale UE în materie de politică externă și de securitate;

8. este profund îngrijorat de investițiile Rusiei și Chinei în Serbia și de influența din ce în ce mai mare a acestora asupra proceselor politice și economice din regiune; condamnă vizita la nivel înalt la Belgrad din martie 2026 a ministrului dezvoltării economice al Federației Ruse, care se află pe lista de sancțiuni a UE; solicită închiderea imediată a așa-numitului Centru umanitar ruso-sârb din Niš, care acționează ca bază pentru ca agenția rusă de informații militare GRU să opereze dintr-o țară candidată, și îndeamnă Serbia să înceteze orice cooperare militară cu Rusia, deoarece acest lucru ridică întrebări legitime cu privire la orientarea strategică a Serbiei și la alinierea acesteia la interesele de securitate ale UE; condamnă activitățile de ingerințe externe ale Rusiei în Serbia; reamintește că Serbia este utilizată în mod activ ca platformă regională pentru răspândirea dezinformării și pentru campanii de informare greșită în regiunea Balcanilor de Vest;

9. își exprimă îngrijorarea cu privire la concentrarea continuă de forțe militare a Serbiei, combinată cu retorica din ce în ce mai ostilă față

---

5 Regulamentul (UE) 2024/1449 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 mai 2024 privind instituirea Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest (JO L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj).

6 Decizia (PESC) 2026/438 a Consiliului din 23 februarie 2026 de modificare a Deciziei (PESC) 2022/266 privind măsuri restrictive ca răspuns la recunoașterea, ocuparea sau anexarea ilegală de către Federația Rusă a anumitor zone din Ucraina necontrolate de guvern (JO L, 2026/438, 23.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/438/oj).

7 Decizia (UE) 2025/490 a Consiliului din 18 februarie 2025 privind încheierea, în numele Uniunii Europene, a Acordului privind participarea Republicii Croația la Spațiul Economic European și a trei acorduri conexe (JO L, 2025/490, 18.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/490/oj).

de țările învecinate și cu aprofundarea cooperării Serbiei în materie de securitate și apărare cu China, inclusiv exerciții ale forțelor speciale și extinderea acordurilor strategice, precum și cu prezența tot mai mare a tehnologiei chineze de securitate și supraveghere; condamnă cu fermitate achiziționarea recentă de către Serbia a rachetelor balistice aer-sol chinezești CM-400AKG; avertizează că această consolidare militară modifică echilibrul regional în materie de securitate și subminează stabilitatea regională și relațiile de bună vecinătate cu statele membre NATO învecinate; subliniază că o astfel de achiziție este contrară PESC a UE și ridică semne de întrebare serioase cu privire la orientarea geopolitică a Serbiei; subliniază că achizițiile majore în domeniul apărării de la concurenți strategici ai UE cu regimuri autoritare necesită transparență deplină și o evaluare atentă a implicațiilor pe care le au pentru stabilitatea regională, interoperabilitate și orientarea europeană declarată a Serbiei; ia act cu îngrijorare de recentul memorandum de cooperare dintre partidul de guvernământ sârb și Partidul Comunist Chinez, care ridică întrebări suplimentare cu privire la angajamentul strategic al Serbiei de a-și urma calea către UE;

10. condamnă faptul că Serbia a devenit o bază pentru ca serviciile de informații ruse să desfășoare activități de sabotaj în Europa; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la rapoartele credibile care arată că Serbia a devenit un centru operațional esențial pentru activitățile hibride și de destabilizare ale Rusiei în Europa; constată, în special, existența unor cazuri documentate în care persoane recrutate și finanțate de actori care au legături cu serviciile ruse de informații au comis acțiuni de provocare coordonate menite să incite la tensiuni etnice și religioase în statele membre ale UE; remarcă, de asemenea, rapoartele privind rețelele organizate care operează de pe teritoriul sârb, inclusiv formarea și trimiterea de persoane pentru acțiuni de destabilizare în alte țări europene și în vecinătatea UE; solicită autorităților sârbe să ia măsuri imediate și eficace pentru a investiga, a preveni și a urmări penal astfel de activități;

11. regretă abținerea Serbiei de la votul privind rezoluția Adunării Generale a ONU din februarie 2026 referitoare la sprijinirea unei păci juste și durabile în Ucraina; consideră că astfel de voturi slăbesc și mai mult încrederea în angajamentul strategic al Serbiei față de calea europeană;

12. își exprimă îngrijorarea cu privire la menținerea de către Serbia a statutului de observator în Adunarea Parlamentară a Organizației Tratatului de Securitate Colectivă, o structură de securitate condusă de Federația Rusă, și la continuarea punerii în aplicare a unui acord de liber schimb cu Uniunea Economică Eurasiatică;

13. regretă că Serbia a înregistrat progrese limitate sau nu a înregistrat niciun progres în îndeplinirea criteriilor de referință pentru aderarea la UE în numeroase alte capitole de negociere; ia act de înființarea

echipei operaționale menite să accelereze punerea în aplicare a reformelor legate de UE; invită Serbia să ia măsuri concrete și cuprinzătoare care să demonstreze angajamentul țării de a pune în aplicare reformele necesare pentru calea aderării la UE; reiterează că negocierile de aderare la UE cu Serbia ar trebui să avanseze numai după ce Serbia se aliniază la sancțiunile UE împotriva Rusiei și numai pe baza unor progrese măsurabile și sustenabile în grupurile de capitole privind elementele fundamentale, în special în ceea ce privește statul de drept, alegerile libere și corecte, lupta împotriva corupției și a criminalității organizate, independența sistemului judiciar, libertatea mass-mediei, reforma administrației publice și funcționarea instituțiilor democratice; invită Comisia să aplice cu strictețe principiul „abordării cu prioritate a elementelor fundamentale” și să reflecte orice regres semnificativ în ceea ce privește ritmul și intensitatea sprijinului financiar acordat în cadrul instrumentelor de preaderare;

14. reafirmă că aderarea la UE este un proces care presupune implicarea întregii societăți și invită guvernul sârb să promoveze importanța, beneficiile și obligațiile aferente aderării la UE, sprijinului financiar din partea UE și reformelor legate de aderare în rândul populației sârbe; invită UE și instituțiile sale să își consolideze eforturile de comunicare și informare în Serbia pentru a evidenția mai bine impactul și beneficiile sprijinului din partea UE;

15. reiterează apelul adresat Serbiei de a realiza progrese credibile și de a-și intensifica eforturile de combatere a manipulării informațiilor și a ingerințelor străine și interne, inclusiv a dezinformării și a retoricii anti-UE și anti-occidentale, care au, de asemenea, un impact negativ dincolo de Serbia în întreaga regiune;

16. regretă sprijinul scăzut pentru aderarea la UE în Serbia, care este rezultatul unui discurs manipulator de lungă durată anti-UE răspândit de mass-media controlată de guvern și de unii înalți funcționari sârbi și membri ai partidului aflat la guvernare, inclusiv la cel mai înalt nivel; invită Serbia să combată dezinformarea, inclusiv cu privire la agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, și, în special, să pună capăt propriilor campanii de dezinformare sponsorizate de stat, promovând în același timp o orientare coerentă și constructivă către UE; invită UE să intensifice cooperarea cu organizațiile neguvernamentale din Serbia pentru a consolida reziliența democratică și a combate amenințările hibride; regretă profund discursurile antioccidentale continue, consecvente și sistematice din mass-media sârbă, UE fiind prezentată în principal într-o lumină negativă, în timp ce Rusia, China și, din ce în ce mai mult, Statele Unite sunt reprezentate pozitiv;

17. ia act cu deosebită îngrijorare de constatarea Comisiei potrivit căreia Serbia nu a luat nicio măsură pentru a contracara acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine; invită Serbia să

adopte și să pună în aplicare fără întârziere un cadru național cuprinzător pentru reziliența democratică, care să includă responsabilități instituționale clare, raportare publică periodică și protejarea organismelor de supraveghere independente; încurajează UE să își consolideze comunicarea strategică și prezența în Serbia pentru a combate discursurile anti-UE; invită autoritățile sârbe să investigheze și să desființeze orice rețele de dezinformare care operează de pe teritoriul Serbiei și să consolideze cooperarea cu statele membre ale UE și cu țările partenere în combaterea amenințărilor hibride și a ingerințelor străine; îndeamnă Comisia să clarifice, împreună cu platformele online în cauză, suspendarea mai multor profiluri de canale mass-media cunoscute pentru că au criticat guvernul sârb;

18. respinge ferm toate acuzațiile formulate de oficiali sârbi potrivit cărora UE și unele dintre statele sale membre au fost implicate în organizarea protestelor studențești, începând din noiembrie 2024, cu scopul de a declanșa o „revoluție colorată”; regretă că funcționari de stat de la cel mai înalt nivel răspândesc activ teorii ale conspirației, potrivit cărora prăbușirea acoperișului gării din Novi Sad ar fi fost un act de sabotaj sau un atac terorist comis și sprijinit de statele membre ale UE; condamnă din nou cu fermitate arestarea și expulzarea ilegală a cetățenilor UE care au făcut declarații în sprijinul studenților protestatari; respinge, de asemenea, acuzațiile nefondate ale autorităților sârbe potrivit cărora Croația a intervenit în alegerile locale din martie 2026 și a participat la desfășurarea acestora; condamnă toate aceste acuzații false;

19. condamnă comportamentul inacceptabil, insultele, calomniile și retorica de instigare la ură îndreptate împotriva deputaților în Parlamentul European și a altor actori politici, inclusiv a membrilor misiunii Comisiei pentru afaceri externe în Serbia din ianuarie 2026; regretă, în acest context, declarațiile președintelui Serbiei din septembrie 2025, în care făcea trimitere la deputații în Parlamentul European în termeni jignitori;

20. își reiterează îngrijorarea cu privire la abordarea pe bază de concesii a Comisiei față de Serbia, în contextul în care, timp de ani de zile, țara a cunoscut un regres în ceea ce privește statul de drept, democrația și drepturile fundamentale, precum și având în vedere influența sa destabilizatoare asupra întregii regiuni; îndeamnă Comisia să susțină valorile fundamentale ale UE prin utilizarea unui limbaj mai clar față de Serbia și prin abordarea consecventă a deficiențelor sale semnificative, a lipsei de progrese și chiar a regreselor; salută îmbunătățirea inițială realizată de comisarul pentru extindere în abordarea deficiențelor Serbiei și suspendarea anunțată a fondurilor alocate Serbiei pentru reformele legislative; avertizează împotriva oricăror eventuale încercări sistematice ale Serbiei de a împiedica progresul accelerat al țărilor învecinate către aderarea la UE, în special în contextul propriei stagnări pe calea

aderării; invită Serbia să își alinieze mai îndeaproape politica în domeniul vizelor la lista UE a țărilor terțe ai căror resortisanți au nevoie de viză;

Democrația și statul de drept

21. își exprimă îngrijorarea cu privire la agravarea crizei politice din Serbia în contextul protestelor în masă care au avut loc în întreaga țară din noiembrie 2024 și care reflectă reacția poporului sârb la corupția sistemică și la lipsa de responsabilitate și transparență din țară; ia act de faptul că misiunea de informare a Parlamentului din ianuarie 2026 a identificat polarizarea tot mai mare, dialogul parlamentar limitat și încrederea instituțională slăbită ca factori-cheie care contribuie la aceasta; își exprimă îngrijorarea cu privire la faptul că corupția este încă răspândită în multe domenii și că, pentru a realiza progrese, este nevoie de o voință politică puternică pentru a o combate în mod eficace, precum și de un răspuns solid al justiției penale la corupția la nivel înalt;
22. constată cu îngrijorare că Serbia a înregistrat cel mai slab scor din ultimele două decenii în indicele de percepție a corupției pe 2025 al Transparency International; consideră că acesta este un semnal de alarmă suplimentar privind instituțiile slabe și răspunderea insuficientă; salută adoptarea strategiei naționale anticorupție pentru perioada 2024-2026; invită autoritățile sârbe să asigure respectarea deplină a recomandărilor Consiliului anticorupție din Serbia; își exprimă îngrijorarea cu privire la independența Agenției pentru prevenirea corupției din Serbia;
23. ia act de faptul că investigațiile legate de prăbușirea copertinei gării din Novi Sad în 2024 sunt încă în curs și regretă că nu s-au înregistrat progrese semnificative; regretă lipsa de claritate în ceea ce privește ancheta, inclusiv declarațiile contradictorii ale funcționarilor, precum și posibila manipulare sau gestionare neglijentă a probelor; condamnă cu fermitate toate formele de influență necuvenită exercitată asupra parchetului care instrumentează acest caz; solicită încă o dată transparență deplină, asumarea răspunderii și independență judiciară în cadrul procedurilor;

24. reiterează faptul că tragedia de la Novi Sad a scos la iveală alte deficiențe structurale în ce privește administrația publică, transparența, responsabilitatea și statul de drept din Serbia, care rămân domenii esențiale de reformă pentru orice țară candidată ce aspiră la aderarea la UE; avertizează împotriva modelului recurent de contracte de achiziții publice atribuite unor întreprinderi din China și operate de acestea, care nu asigură transparența, controlul public și responsabilitatea, și subliniază că este necesar să se asigure respectarea pe deplin a standardelor și a principiilor UE în materie de achiziții publice;

25. consideră că cea mai bună modalitate de a soluționa criza politică din Serbia este organizarea unor alegeri cu adevărat libere și corecte; solicită ca toate recomandările ODIHR să fie puse în aplicare pe deplin, într-un mod transparent și incluziv, și subliniază că în acest sens este necesar, printre altele, să înceteze presiunile exercitate asupra alegătorilor, inclusiv intimidarea și cumpărarea de voturi, să se prevină în mod eficace utilizarea necorespunzătoare a resurselor publice și administrative, să se asigure condiții de concurență echitabile pentru toți actorii politici, să se combată părtinirea din mass-media și să se pună capăt impunității pentru neregulile electorale și infracțiunile conexe, astfel cum au subliniat în repetate rânduri ODIHR și Comisia;

26. condamnă cu fermitate contextul ostil în care au avut loc alegerile locale desfășurate în 10 municipalități la 29 martie 2026, misiunile de observare raportând numeroase incidente violente, amenințări și nereguli legate de vot, inclusiv intimidări și presiuni asupra alegătorilor, atacuri asupra jurnaliștilor, studenților, activiștilor și observatorilor, violențe în jurul secțiilor de votare, liste electorale paralele și înregistrări ale alegătorilor, cumpărarea voturilor, transportarea cu autobuze a alegătorilor din alte orașe la secțiile de votare, raiduri la birourile partidelor de opoziție, utilizarea abuzivă a resurselor administrative și lipsa unor condiții de concurență echitabile; solicită autorităților naționale să își asume responsabilitatea printr-o anchetă decisivă, amănunțită și transparentă; ia act de prezența ridicată la vot ca semn pozitiv al angajamentului civic; subliniază că alegerile libere și corecte necesită o protecție eficace a mediului informațional electoral împotriva influenței exercitate din umbră, a dezinformării coordonate și a abuzului de avantaje structurale de către cei aflați la putere; condamnă climatul de violență și intimidare generalizate care se observă în mod regulat în perioadele electorale din Serbia, unde jurnaliștii și cetățenii deopotrivă se confruntă cu obstrucționări sistematice, cu amenințări fizice și cu atacuri directe, ceea ce reprezintă o deteriorare gravă a mediului democratic, iar autoritățile de aplicare a legii nu intervin în multe cazuri;

27. își reiterează apelurile pentru punerea în aplicare riguroasă și totală a legii privind registrul electoral unificat, inclusiv în ceea ce privește respectarea termenelor legale și asigurarea cooperării depline și eficace a tuturor instituțiilor statului relevante în procesul de audit al registrului; reamintește că îmbunătățirea registrului electoral rămâne o recomandare esențială a ODIHR și o condiție prealabilă pentru alegeri credibile; subliniază că punerea în aplicare corespunzătoare a acestor măsuri este esențială pentru a asigura încrederea publicului în acuratețea și integritatea registrului electoral și, prin urmare, încrederea publicului în procesul electoral;

28. regretă intensificarea violenței, a atacurilor fizice, a supravegherii ilegale și a intimidării la care sunt supuși jurnaliștii, care au culminat în timpul alegerilor locale din martie 2026 și au fost comise de

atacatori mascați; solicită o mai mare responsabilitate și urmărirea atacatorilor; reiterează importanța libertății presei pentru țările candidate la UE;

29. este preocupat de rolul tot mai important al acțiunilor străine de manipulare a informațiilor și al ingerințelor străine (FIMI), al operațiunilor cibernetice străine și al ingerințelor în procesele electorale democratice ale Serbiei;

30. observă cu îngrijorare schimbările editoriale în curs în mass-media și condamnă presiunea tot mai mare exercitată asupra radiodifuzorilor media independenți rămași, ca parte a unui proces mai amplu de acaparare a mass-mediei; condamnă funcționarea în continuare a RT Balkan și a Sputnik Srbija, care sunt utilizate pentru a răspândi discursuri pro-ruse și dezinformare în întreaga regiune a Balcanilor de Vest; reamintește că aceste rețele sunt utilizate pentru a eluda sancțiunile europene împotriva Rusiei; îndeamnă autoritățile sârbe să contracareze amenințările hibride și să se alinieze pe deplin la decizia Consiliului privind suspendarea activităților de radiodifuziune ale Sputnik și RT;

31. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la modificările adoptate de Adunarea Națională la 28 ianuarie 2026 pentru a modifica principalele legi judiciare în cadrul unei proceduri de urgență, în lipsa unei consultări publice, a implicării organelor judiciare sau a unei justificări adecvate; subliniază că acest lucru reprezintă încă un regres grav pe calea aderării Serbiei la UE, deoarece slăbește și mai mult independența sistemului judiciar și autonomia procurorilor; regretă faptul că așa-numitele „legi ale lui Mrdić” au fost deja puse în aplicare prin eliminarea procurorilor din domeniul criminalității organizate (TOK), anulând astfel în mod efectiv progresele înregistrate în ceea ce privește reformele sistemului judiciar realizate după reforma constituțională din 2022, făcând astfel caduc apelul la revocarea lor ulterioară; ia act de faptul că punerea în aplicare a acestor modificări a fost oprită; solicită revizuirea urgentă a acestora, în deplină conformitate cu recomandările din avizul Comisiei de la Veneția, și îndeamnă autoritățile sârbe să prezinte un calendar clar pentru restabilirea garanțiilor de independență a sistemului judiciar; îndeamnă Comisia să oprească plățile suplimentare de fonduri pentru Serbia în cadrul Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest, în contextul modificărilor adoptate;

32. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la lipsa de continuitate a cooperării efective a Serbiei cu Agenția Uniunii Europene pentru Cooperare în Materie de Justiție Penală (Eurojust) prin faptul că nu a numit un procuror de legătură în timp util, ceea ce a dus la închiderea temporară a biroului său de legătură și a afectat negativ cooperarea în curs, lăsând, conform relatărilor, peste 200 de cazuri blocate sau afectate; ia act de renumirea procurorului de legătură la

Eurojust și îndeamnă Serbia să continue cooperarea judiciară adecvată și să trateze cooperarea judiciară cu agențiile UE ca pe o obligație fundamentală de aderare; solicită autorităților sârbe să se implice pe deplin și constant, ca o condiție prealabilă pentru ca fondurile să fie plătite în continuare;

33. își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la numărul din ce în ce mai mare de cazuri de influență necuvenită exercitată asupra sistemului judiciar din Serbia, inclusiv atacurile publice la adresa judecătorilor și a procurorilor, declarațiile politice care subminează independența acestora, precum și încercările de a exercita presiuni asupra lor prin mijloace instituționale și legislative; avertizează că astfel de practici riscă să creeze un efect disuasiv asupra procesului decizional independent și să submineze și mai mult încrederea publicului în sistemul judiciar; subliniază că independența sistemului judiciar trebuie protejată în mod eficace atât în drept, cât și în practică; solicită autorităților sârbe să se abțină de la orice acțiune sau retorică de natură să compromită independența sistemului judiciar și să asigure un mediu sigur și favorabil pentru ca judecătorii și procurorii să își poată exercita atribuțiile fără presiuni; condamnă utilizarea de către funcționarii sârbi a limbajului care incită la violență;

34. își exprimă îngrijorarea cu privire la semnalele persistente de acaparare a statului, inclusiv influența politică necuvenită asupra instituțiilor esențiale, a organismelor de reglementare și a administrației publice; subliniază că este esențial să se consolideze independența și responsabilitatea instituțională pentru a restabili încrederea publicului și progresele pe calea europeană;

35. afirmă cu îngrijorare că rolul constituțional al președintelui și imparțialitatea instituției prezidențiale sunt subminate în continuare de campaniile constante și de activismul de partid, inclusiv prin listele de candidați pentru alegerile locale care poartă numele președintelui; denunță abuzul în serviciu și deturnarea fondurilor publice în scopuri politice de partid în beneficiul partidului aflat la guvernare, inclusiv, dar nu numai, campaniile electorale și mobilizarea alegătorilor, ceea ce conduce în cele din urmă la estomparea liniilor de demarcație dintre stat și partidul de guvernământ;

36. regretă că întreruperea activității parlamentare, corelată cu starea permanentă de campanie electorală și cu polarizarea accentuată, contribuie la disfuncționalitatea Adunării Naționale; își reafirmă disponibilitatea de a sprijini Adunarea Națională și pe membrii acesteia în procesele democratice legate de calea europeană a Serbiei, inclusiv buna funcționare a parlamentului în conformitate cu regulamentul său de procedură, utilizând instrumentele și inițiativele de care dispune Parlamentul European pentru sprijinirea democrației; încurajează consolidarea în continuare a dialogului

parlamentar UE-Serbia și implicarea constructivă în cadrul Comisiei parlamentare de stabilizare și de asociere a Parlamentului European;

37. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la problemele sistemice evidențiate de protestele studențești și de diverse alte proteste din Serbia, cum ar fi chestiunile legate de libertățile civile, separarea puterilor, corupție, protecția mediului, transparența instituțională și financiară, în special în ceea ce privește proiectele de infrastructură;

38. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la adoptarea legii speciale și la „interpretarea autentică” ulterioară a legii privind Complexul Modernist Generalštab din Belgrad, care anulează în mod efectiv cadrul juridic pentru protejarea patrimoniului cultural și subminează securitatea juridică; subliniază că astfel de măsuri legislative ad-hoc slăbesc statul de drept, previzibilitatea juridică și integritatea generală a sistemului juridic; solicită autorităților sârbe să abroge aceste măsuri și să asigure respectarea pe deplin a legislației constituționale, a legislației privind protecția patrimoniului și a celei privind planificarea urbană;

39. reamintește că, în conformitate cu Constituția, legea privind finanțarea provinciei autonome Voivodina ar fi trebuit adoptată până la sfârșitul anului 2008; încurajează, prin urmare, guvernul să prezinte problema parlamentului fără alte întârzieri;

Libertățile fundamentale și drepturile omului

40. își reiterează sprijinul pentru dreptul fundamental al întregului popor sârb, inclusiv al studenților, de a-și exprima liber opiniile și de a protesta pașnic, inclusiv pentru a solicita asumarea răspunderii și reforme democratice direct legate de statul de drept, precum și alinierea țării la principiile și valorile UE;

41. denunță faptul că, în ultimul an, protestatarii pașnici, studenții, activiștii și jurnaliștii au fost supuși unei game largi de măsuri represive, inclusiv utilizarea excesivă a forței și violențe din partea poliției, detenții și arestări arbitrare, exil politic, supraveghere ilegală, hărțuire și intimidare online bazate pe gen, inclusiv diseminarea neconsensuală de materiale intime, utilizarea abuzivă a datelor cu caracter personal din registrele publice pentru a riposta împotriva protestatarilor pașnici și alte forme de intimidare și expulzări abuzive; solicită aplicarea de sancțiuni specifice persoanelor responsabile de încălcări grave și sistematice ale legii și ale drepturilor omului în Serbia;

42. condamnă valul de violențe declanșat de bandele informale care au legături strânse cu partidul aflat la guvernare și care acționează cu impunitate și atacă protestatarii; invită autoritățile din Serbia să asigure protecția celor care participă la proteste pașnice;

43. solicită efectuarea urgentă a unor investigații imparțiale și

transparente cu privire la toate acuzațiile de utilizare inutilă și disproporționată a forței și de supraveghere ilegală a demonstranților; solicită autorităților să înceteze să vizeze persoanele pentru activitățile lor legitime și să asigure respectarea pe deplin a drepturilor politice;

44. rămâne profund îngrijorat de relatările Amnesty International și ale Fundației SHARE, printre altele, care indică faptul că autoritățile sârbe au utilizat programe spion ilegale, cum ar fi Pegasus, pentru a supraveghea activiștii, jurnaliștii, membrii societății civile și cetățenii și este profund îngrijorat de absența unor răspunsuri adecvate de supraveghere instituțională sau independentă la cazurile de utilizare a programelor spion; îndeamnă guvernul Serbiei să pună capăt imediat acestor practici, să investigheze în detaliu toate cazurile și să tragă la răspundere persoanele responsabile; îndeamnă Comisia să urmărească aceste incidente și să exercite presiuni asupra autorităților sârbe pentru a asigura o investigație completă și independentă; condamnă cu fermitate declarațiile inacceptabile din 4 aprilie 2026 ale ministrului informațiilor și telecomunicațiilor din Serbia privind violența poliției împotriva cetățenilor; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la utilizarea acțiunilor strategice în justiție împotriva mobilizării publice (SLAPP) împotriva jurnaliștilor de investigație și a activiștilor societății civile;

45. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la acuzațiile credibile privind utilizarea unei arme acustice împotriva protestatarilor pașnici; observă absența unei anchete prompte și transparente cu privire la incident; reamintește măsura provizorie a Consiliului Europei din aprilie 2025 privind protecția manifestanților și subliniază că neefectuarea unei anchete privind aceste acuzații poate constitui o încălcare a Convenției europene a drepturilor omului; invită autoritățile sârbe să efectueze o anchetă imediată și imparțială și să asigure tragerea la răspundere; constată că Serbia achiziționează hardware și software din China la prețuri reduse pentru a intensifica supravegherea cetățenilor săi, în special prin implementarea unor sisteme extinse de supraveghere video și a unor sisteme avansate de recunoaștere facială în spațiile publice, prin cooperarea cu Huawei în cadrul proiectului „Safe City” implementat la Belgrad; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la relatările potrivit cărora autoritățile sârbe au utilizat fondurile de preaderare ale UE pentru a achiziționa software biometric și criminalistic de la Papilon, o companie rusă care face obiectul sancțiunilor UE; invită Comisia să asigure respectarea deplină a măsurilor restrictive ale UE în toate programele finanțate de UE; regretă campania autorităților sârbe de intimidare a studenților, ziariștilor și activiștilor pașnici, care se bazează pe un raport controversat al Serviciului Federal de Securitate al Rusiei (FSB) pentru a acuza în mod fals protestatarii de utilizarea unui tun sonor în timpul protestului din Piața Slavija de la Belgrad din 15 martie 2025; subliniază că utilizarea fricii ca armă pentru a suprima opoziția civilă este complet inacceptabilă și

incompatibilă cu valorile fundamentale ale UE; condamnă cu fermitate cele mai recente atacuri ale funcționarilor sârbi de cel mai înalt rang împotriva deputaților în Parlamentul European, inclusiv acuzațiile false potrivit cărora aceștia au răspândit minciuni și dezinformarea cu privire la protest;

46. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la intensificarea atacurilor verbale, a campaniilor de denigrare și a presiunilor îndreptate împotriva organizațiilor societății civile care pledează pentru statul de drept; își exprimă, de asemenea, îngrijorarea cu privire la faptul că organizațiile societății civile din Serbia se confruntă cu dificultăți din ce în ce mai mari, inclusiv cu condiții restrictive, constrângeri în materie de finanțare, razii ale poliției și alte forme de intimidare din partea autorităților de stat; subliniază importanța unui cadru care să permită organizațiilor societății civile locale și dinamice să participe la procesul de elaborare a politicilor, inclusiv la procesele de integrare în Uniunea Europeană, în mod incluziv și semnificativ; invită autoritățile să asigure un mediu sigur, în care societatea civilă să își desfășoare liber activitatea, și să se abțină de la orice acțiuni care subminează independența și activitatea acesteia; condamnă deteriorarea condițiilor de muncă ale ziariștilor și ale mass-mediei; îndeamnă Serbia să își inverseze regresul înregistrat în ceea ce privește libertatea de exprimare; constată cu îngrijorare că, în 2025, Serbia a obținut cel mai mic punctaj din istorie în clasamentul mondial al libertății presei, situându-se pe locul 96 din 180 de țări, clasându-se pe penultimul loc în Europa;

47. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la crearea unui mediu ostil față de mass-media independentă și față de ziariștii individuali prin atacuri verbale din partea celor mai înalte personalități politice; este profund preocupat de creșterea numărului de atacuri înregistrate împotriva ziariștilor în ultimul an, combinată cu scăderea numărului de urmăriri penale, ceea ce favorizează impunitatea; subliniază problemele structurale persistente în ceea ce privește proprietatea asupra mass-mediei, supravegherea reglementară insuficientă și absența unui pluralism autentic al mass-mediei; observă concentrarea proprietății asupra mass-mediei și influența disproporționată a instituțiilor proguvernamentale, ceea ce limitează pluralismul și contribuie la răspândirea dezinformării; invită autoritățile sârbe să asigure un mediu cu adevărat independent și divers pentru mass-media, în conformitate cu standardele europene;

48. constată cu îngrijorare că Autoritatea de reglementare pentru mass-media electronică (REM) din Serbia rămâne în imposibilitatea de a funcționa în mod efectiv, deoarece încă nu dispune de un consiliu legitim și operațional, independent de ingerințe politice; reamintește că Adunarea Națională nu a reușit, pentru al doilea an consecutiv, să aleagă membrii Consiliului REM; subliniază că paralizia continuă a REM subminează supravegherea în materie de reglementare într-o

perioadă de polarizare politică accentuată; reamintește că Comisia a subliniat în repetate rânduri necesitatea unui REM pe deplin funcțional și independent, ca o garanție esențială pentru pluralismul mass-mediei; subliniază importanța crucială a asigurării independenței și a funcționării eficace a REM; salută participarea organizațiilor societății civile, a asociațiilor profesionale și a altor autori de propuneri autorizați la un proces de selecție incluziv, în pofida neregulilor și a încălcărilor procedurale, și consideră că o astfel de participare evidențiază că este necesar să se recunoască rezultatul procesului pentru a elimina motivele de retragere a candidaților selectați în mod corespunzător; consideră că restabilirea credibilității – atât a procesului, cât și a viitorului consiliu REM – este posibilă doar prin revenirea la etapa legală a procedurii și prin recunoașterea rezultatului celui mai recent proces de selecție care favorizează includerea;

49. își exprimă îngrijorarea cu privire la independența, credibilitatea și integritatea peisajului mediatic sârb; subliniază, în special, diseminarea dezinformării și a propagandei proruse de către canalele mass-media afiliate statului; solicită guvernului sârb să ia măsuri adecvate pentru a asigura transparența mass-mediei, acuratețea informațiilor și respectarea standardelor ziaristice; îndeamnă Serbia să își inverseze regresele în materie de libertate a presei și să se alinieze la Regulamentul european privind libertatea mass-mediei[8]; subliniază că întărirea educației în domeniul mass-mediei și a alfabetizării digitale este esențială pentru a combate dezinformarea, acțiunile străine de manipulare a informațiilor și ingerințele străine și discursurile anti-UE, precum și pentru a consolida reziliența democratică; invită Serbia să dezvolte și să pună în aplicare în continuare inițiative cuprinzătoare și incluzive de alfabetizare mediatică în întregul sistem de învățământ;

50. privește cu îngrijorare controlul extins exercitat de partidele politice asupra numirilor făcute în sectorul public, în agențiile statului, în întreprinderile de stat, în consiliile de supraveghere și în principalele organisme de reglementare, deoarece patronajul politic subminează profesionalismul și responsabilitatea administrației;

51. subliniază importanța protejării libertății academice și a autonomiei instituționale în conformitate cu principiile Spațiului european al învățământului superior; își exprimă profunda îngrijorare cu privire la relatările privind presiunile financiare, administrative și fizice exercitate asupra personalului universitar și la ingerința măsurilor guvernamentale cu autonomia instituțională a universităților,

---

[8] Regulamentul (UE) 2024/1083 al Parlamentului European și al Consiliului din 11 aprilie 2024 de stabilire a unui cadru comun pentru serviciile mass-media în cadrul pieței interne și de modificare a Directivei 2010/13/UE (Regulamentul european privind libertatea mass-mediei) (JO L, 2024/1083, 17.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

inclusiv la amenințările politice la adresa rectorului universității din Belgrad și a decanilor universităților din întreaga Serbie, la concedierile personalului universitar și la intervențiile poliției la sediile universităților; solicită autorităților sârbe să pună capăt imediat acestor practici și să respecte pe deplin autonomia universităților, în conformitate cu Convenția europeană a drepturilor omului; condamnă presiunea politică exercitată asupra universităților și a altor instituții de cercetare; condamnă denigrarea profesorilor, a cercetătorilor și a altor membri ai personalului universitar în mass-media proguvernamentală; condamnă razia efectuată de poliție, difuzată prin intermediul presei tabloide proguvernamentale, asupra sediului universității din Belgrad, ca fiind încă o formă de presiune și intimidare asupra mediului universitare și a libertăților universitare;

52. constată cu îngrijorare că acțiunea guvernului sârb în domeniul educației și al libertății universitare subminează standardele prevăzute în capitolele 25 și 26, singurele două capitole pe care Serbia le-a închis provizoriu; invită Comisia să evalueze dacă sunt îndeplinite în continuare condițiile pentru închiderea provizorie a capitolelor 25 și 26;

53. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la intensificarea ingerințelor politice în instituțiile culturale din Serbia, inclusiv cu privire la presiunile exercitate asupra programelor artistice, a structurilor de guvernare și a deciziilor de finanțare, precum și asupra instituțiilor și profesioniștilor din domeniul protecției patrimoniului; ia act de relatările referitoare la restricțiile privind accesul la conținutul cultural care subminează dreptul cetățenilor de a participa la viața culturală, anulările programelor culturale, concedierile profesioniștilor din domeniul culturii și presiunile exercitate asupra experților implicați în protejarea patrimoniului; subliniază că libertatea de exprimare artistică, autonomia instituțională și independența profesională sunt părți integrante ale vieții democratice; invită autoritățile sârbe să respecte pe deplin aceste principii, în conformitate cu standardele europene și cu Convenția europeană a drepturilor omului, și să instituie o guvernare culturală transparentă, bazată pe merite și depolitizată, care să asigure o alocare echitabilă și independentă a fondurilor publice și un mediu favorabil pentru sectoarele culturale și creative, fără ingerințe politice;

54. reafirmă că Serbia trebuie să asigure punerea în aplicare consecventă și eficace a cadrelor legislative și instituționale pentru protejarea drepturilor fundamentale, în special în ceea ce privește politicile menite să combată violența împotriva femeilor, dezinstituționalizarea și violența împotriva copiilor; își exprimă îngrijorarea cu privire la rata constant ridicată a violenței de gen în Serbia, inclusiv cu privire la dimensiunea sa digitală, și invită autoritățile sârbe să asigure un răspuns cu planuri de acțiune,

finanțare și mecanisme de punere în aplicare adecvate;

55. invită Serbia să asigure respectarea în practică a drepturilor tuturor minorităților naționale și să dea dovadă de un angajament sincer în soluționarea problemelor nesoluționate, inclusiv accesul la educație, informații, spațiu mediatic dedicat, finanțare, facilități și servicii religioase în limbile minorităților, precum și reprezentarea deplină la toate nivelurile de guvernare, în conformitate cu principiul reciprocității, ori de câte ori este posibil, și cu toate standardele europene relevante; regretă că, din 2025, nu a existat nicio reprezentare a minorităților naționale la nivel ministerial, în special în ceea ce privește portofoliul drepturilor omului și ale minorităților; evidențiază că, deși cadrul juridic și politic al Serbiei privind protecția minorităților naționale este în general existent, persistă deficiențe semnificative în punerea sa în aplicare efectivă și consecventă; ia act de întârzierea considerabilă în elaborarea unui nou plan de acțiune pentru exercitarea drepturilor minorităților naționale, care a fost adoptat în cele din urmă la 28 mai 2026, și subliniază necesitatea urgentă ca Serbia să îl pună în aplicare cu promptitudine; solicită măsuri concrete suplimentare, inclusiv calendare clare, resurse adecvate și mecanisme solide de monitorizare; solicită punerea în aplicare deplină a legislației de combatere a discriminării și intensificarea eforturilor pentru a asigura tratamentul nediscriminatoriu al tuturor minorităților naționale și al altor minorități; solicită anchete și condamnări eficace pentru infracțiunile motivate de ură; condamnă cu fermitate atacurile, intimidarea, vizarea și hărțuirea comunităților minoritare, inclusiv a slovacilor, românilor, bulgarilor și croaților, precum și utilizarea insultelor etnice de către mass-media proguvernamentală; subliniază că progresele măsurabile și verificabile în ceea ce privește protecția minorităților ar trebui tratate ca parte a grupului tematic de capitole de negociere a elementelor fundamentale, cu criterii de referință și o monitorizare clare;

56. subliniază că accesul la educație în limbile minorităților rămâne limitat în practică și trebuie garantat la toate nivelurile fără întârziere sau obstacole administrative, în conformitate cu drepturile fundamentale ale minorităților; invită Serbia să protejeze și să promoveze patrimoniul cultural și tradițiile minorităților naționale și îndeosebi să creeze o atmosferă pozitivă pentru educația în limbile minorităților și regretă încălcarea drepturilor minorităților în acest domeniu; subliniază necesitatea de a pune la dispoziție pe deplin suficiente cadre didactice, manuale și materiale; invită Serbia să se abțină de la exploatarea identităților naționale și condamnă cu fermitate cazurile înregistrate de discursuri de incitare la ură împotriva unora dintre acestea;

57. recunoaște rolul consiliilor minorităților naționale, dar își exprimă îngrijorarea cu privire la capacitățile lor limitate și solicită un sprijin financiar și instituțional adecvat pentru a le asigura independența;

58. condamnă în mod ferm încercările autorităților sârbe de a submina identitatea națională a comunităților din țară; își exprimă îngrijorarea, în acest context, cu privire la promovarea unor discursuri precum așa-numita „națiune Shopi”, care încearcă să elimine existența comunității bulgare și să îi nege rădăcinile istorice, patrimoniul cultural și dreptul la autoidentificare, care este protejat în temeiul dreptului internațional; invită Serbia să le asigure grupurilor minoritare, inclusiv femeilor din comunitatea bulgară, dreptul de a-și utiliza numele și limbile specifice; își exprimă îngrijorarea cu privire la declinul demografic al anumitor grupuri minoritare;

59. invită guvernul sârb să asigure drepturi egale pentru minoritatea croată din Serbia, la fel cum minoritatea sârbă se bucură de drepturi egale în Croația, și să dea dovadă de un angajament sincer față de soluționarea problemelor restante privind minoritatea croată; regretă acțiunile Serbiei prin care aceasta își însușește patrimoniul cultural croat și originea tradiției sale literare sau pune sub semnul întrebării statutul limbii croate; salută, în același timp, aprobarea învățământului preșcolar în limba croată în Tavankut; se așteaptă ca punerea în aplicare deplină să înceapă imediat și încurajează autoritățile naționale și locale să își continue dialogul cu Consiliul Național Croat;

60. subliniază situația minorității române din Serbia și invită autoritățile să ia toate măsurile pentru a asigura exercitarea deplină de către aceasta a drepturilor sale lingvistice, religioase, educaționale și culturale, inclusiv prin facilitarea accesului la educație în limba română, la servicii religioase și la mass-media, precum și să promoveze politici favorabile includerii care să protejeze identitatea și participarea membrilor săi la viața publică; invită autoritățile sârbe să se abțină de la a face distincții între vlahi și români; regretă situația Bisericii Ortodoxe Române din Serbia, care nu este recunoscută oficial de stat ca biserică tradițională, creând astfel greutăți semnificative pentru bisericile și clerici români atunci când doresc să practice cultul religios pentru comunitatea română;

61. își reiterează îngrijorarea cu privire la aplicarea restrictivă și arbitrară a Legii privind șederea permanentă și temporară legată de inactivarea adreselor a mii de albanezi în sudul Serbiei; îndeamnă ministerul de Interne să publice cât mai curând posibil statistici cuprinzătoare privind cetățenii a căror adresă a fost inactivată în perioada 2011-2024 în Medveđa, Bujanovac și Preševo, defalcate în funcție de naționalitate/etnie; subliniază că ministerul Administrației publice și al Administrației autonome locale trebuie să stopeze procesul de eliminare a cetățenilor cu adrese inactivate din registrul electoral unificat;

62. invită Serbia să asigure punerea în aplicare deplină a strategiei de includere a romilor, inclusiv finanțarea, coordonarea și

monitorizarea adecvate, cu participarea comunităților rome; solicită măsuri care să asigure accesul egal la educație și să împiedice segregarea;

63. își exprimă îngrijorarea cu privire la influența politică tot mai mare a instituțiilor religioase și invită autoritățile să asigure respectarea laicității, egalitatea de tratament și recunoașterea deplină a tuturor comunităților religioase;

64. condamnă climatul continuu de ostilitate, discriminare și discurs de incitare la ură împotriva persoanelor LGBTIQ + din Serbia; solicită Serbiei să își îmbunătățească punerea în aplicare a legilor privind infracțiunile motivate de ură, discursurile de incitare la ură și combaterea discriminării; încurajează autoritățile sârbe să reia, fără întârziere, procesul legislativ referitor la Legea privind egalitatea de gen și la Legea privind uniunile homosexuale, pentru a întări protecția drepturilor fundamentale și a asigura alinierea la standardele europene privind egalitatea și nediscriminarea;

65. constată că Raportul privind traficul de persoane subliniază că autoritățile relevante din Serbia nu îndeplinesc pe deplin standardele minime pentru eliminarea traficului de persoane, deși au fost depuse eforturi ample în comparație cu perioada de informare anterioară; invită autoritățile să remedieze aceste deficiențe prin consolidarea abordărilor centrate pe victime, asigurarea unor urmăriri penale eficiente și disuasive, îmbunătățirea coordonării interinstituționale și consolidarea cooperării cu societatea civilă în conformitate cu standardele internaționale;

Reconcilierea și relațiile de bună vecinătate

66. se așteaptă ca Serbia să coopereze pe deplin cu Kosovo pentru a-i aduce în cele din urmă în fața justiției pe autorii atacului terorist din Banjska din 2023; regretă că Serbia încă nu i-a urmărit penal pe făptași, îndeosebi pe Milan Radoicici, fostul vicepreședinte al Srpska Lista; reiterează că toate persoanele responsabile de acte de violență trebuie trase la răspundere și aduse în fața justiției fără întârziere, în conformitate cu statul de drept și cu respectarea garanțiilor procedurale; condamnă ferm atacul din noiembrie 2024 asupra canalului Ibër-Lepenc/Ibar-Lepenac din nordul Kosovo și solicită ca autorii să fie arestați rapid și aduși în fața justiției; invită Serbia să răspundă fără întârziere la cererea Kosovo din ianuarie 2025 de asistență judiciară reciprocă în legătură cu acest atac și să coopereze pe deplin în cadrul anchetei;

67. recunoaște rolul important al Serbiei în regiunea Balcanilor de Vest, condamnând totodată cu fermitate orice acțiuni sau încercări menite să afirme o sferă de influență care ar submina suveranitatea și integritatea teritorială ale țărilor învecinate;

68. reamintește că normalizarea relațiilor cu Kosovo și punerea în

aplicare a tuturor acordurilor încheiate în cadrul dialogului Belgrad-Priștina rămân o parte integrantă și o componentă fundamentală și necesară a perspectivei europene a Serbiei; subliniază că progresele concrete, durabile și verificabile în acest domeniu sunt indispensabile pentru a întări stabilitatea regională și a promova perspectiva europeană a țării; subliniază că normalizarea nu poate fi considerată o preocupare secundară, ci trebuie să rămână o prioritate politică absolută; subliniază importanța întăririi în continuare a eforturilor de facilitare ale UE între părți în vederea depășirii impasului actual;

69. reiterează că relațiile de bună vecinătate și cooperarea regională sunt în continuare elemente esențiale ale procesului de extindere; subliniază că este important ca Serbia să dezvolte relații de bună vecinătate, în special prin punerea în aplicare a acordurilor cu statele membre ale UE;

70. subliniază că integrarea europeană nu poate merge mână în mână cu conceptul de „lume sârbă”, care urmărește să submineze pacea și stabilitatea în regiune; subliniază că astfel de discursuri contravin principiilor relațiilor de bună vecinătate și cooperării regionale, care sunt elemente esențiale ale procesului de aderare la UE; subliniază că astfel de discursuri amenință procesul de normalizare a relațiilor cu Republica Kosovo; invită autoritățile sârbe să se abțină de la retorici și acțiuni care ar putea alimenta tensiunile regionale;

71. condamnă cu fermitate cazurile recurente de discursuri de incitare la ură, retorică ostilă și discursuri incendiare îndreptate împotriva țărilor învecinate, în special Bulgaria, Croația, Kosovo și Albania, inclusiv de către funcționari publici și canale mass-media; subliniază că un astfel de discurs este incompatibil cu valorile europene și subminează încrederea, reconcilierea și stabilitatea regională; invită autoritățile sârbe să combată în mod activ discursurile de incitare la ură, să asigure tragerea la răspundere și să promoveze un climat de respect și un dialog constructiv în regiune;

72. solicită din nou îmbunătățirea calității procesului de dialog prin participarea femeilor, creșterea transparenței față de public și implicarea semnificativă a societății civile;

73. își reiterează sprijinul deplin pentru dialogul facilitat de UE și salută prelungirea mandatului lui Peter Sørensen în calitate de reprezentant special al UE pentru dialogul Belgrad-Priștina până la 29 februarie 2028;

74. reiterează importanța unei implicări constructive a autorităților din Kosovo și din Serbia pentru a înregistra progrese în punerea în aplicare a Acordului privind calea spre normalizarea relațiilor și a anexei la acesta privind punerea în aplicare, care rămâne valabil și obligatoriu din punct de vedere juridic pentru ambele părți; invită

atât Kosovo, cât și Serbia să pună în aplicare pe deplin acordurile de la Bruxelles și de la Ohrid, inclusiv crearea asociației/comunității municipalităților cu majoritate sârbă, și solicită Serbiei să elimine opoziția față de aderarea Kosovo la organizații regionale și internaționale și să evite acțiunile unilaterale care ar putea submina procesul de dialog;

75. condamnă retorica negativă, agresivă și șovinistă repetată a liderilor politici sârbi îndreptată împotriva țărilor și popoarelor învecinate, care subminează eforturile de stabilire a unor relații de bună vecinătate, inclusiv în ceea ce privește sărbătorirea neconstituțională a Zilei Republicii Srpska, care amenință stabilitatea și integritatea teritorială a Bosniei și Herțegovinei; invită Serbia să se abțină de la discursuri care incită la escaladare și să se asigure că politicile sale de securitate și apărare sunt aliniate la valorile europene și respectă relațiile de bună vecinătate;

76. condamnă retorica agresivă și incendiară utilizată de președintele Serbiei împotriva vecinilor atunci când a susținut, fără dovezi, că Croația, Albania și Kosovo se pregăteau să atace Serbia și a folosit acest lucru ca pretext pentru a achiziționa rachete supersonice chineze;

77. regretă că Serbia își continuă încercările de a izola țara vecină Kosovo de scena internațională prin desfășurarea de campanii împotriva recunoașterii acesteia sau prin excluderea țării din organizațiile internaționale; solicită Serbiei să nu se mai opună cererii Kosovo de a deveni membru al Consiliului Europei, o atitudine contrară care e în opoziție cu Acordul din 2013 dintre Kosovo și Serbia privind normalizarea relațiilor;

78. invită Serbia să adopte o abordare mai activă pentru a combate negarea crimelor de război și revizionismul istoric, în special în ceea ce privește războaiele din Croația, Bosnia și Herțegovina și Kosovo; invită autoritățile sârbe să facă dreptate victimelor, prin recunoașterea și respectarea sentințelor judecătorești privind crimele de război, combaterea impunității pentru crimele de război și sprijinirea eforturilor procurorilor naționali de a-i aduce pe făptași în fața justiției; condamnă cu fermitate negarea publică și la scară largă a sentințelor internaționale pentru crime de război, inclusiv negarea genocidului de la Srebrenița; solicită ca negarea crimelor de război și glorificarea criminalilor de război să fie incluse în Codul penal în vederea urmăririi penale a oricărei forme de negare a crimelor de război stabilite prin verdictele Tribunalului Penal Internațional pentru Fosta Iugoslavie și ale Curții Internaționale de Justiție;

79. regretă că Serbia nu a demonstrat un angajament real de a-și aborda trecutul și de a ancheta și urmări penal în mod eficace crimele de război, astfel cum se reflectă în netrimiterea în judecată a suspecților de rang înalt, în absența unui procuror-șef pentru crimele

de război din 2023 și în negarea publică pe scară largă a verdictelor privind crimele de război internaționale, inclusiv negarea genocidului de la Srebrenița; regretă promovarea continuă a criminalilor de război condamnați de către partidul aflat la guvernare și prin intermediul canalelor mass-media proguvernamentale, ceea ce le oferă spațiul pentru revizionism istoric și discursuri de incitare la ură;

80. își reiterează poziția referitoare la importanța deschiderii și a publicării arhivelor de război și își reiterează solicitarea de a deschide arhivele fostei Iugoslavii și, în special, de a garanta acces la dosarele fostului serviciu secret iugoslav (UDBA) și ale serviciului de contrainformații al armatei populare iugoslave (KOS), precum și de a restitui dosarele guvernelor succesoare, dacă ele solicită acest lucru;

81. subliniază necesitatea unei cooperări regionale semnificative în gestionarea crimelor de război prin evitarea conflictelor de jurisdicție și prin asigurarea urmăririi penale a crimelor de război fără nicio discriminare, subliniind că toate chestiunile nesoluționate în această privință trebuie soluționate pe deplin;

82. constată că dosarele nerezolvate privind „persoane dispărute” rămân o provocare serioasă și un obstacol semnificativ în calea normalizării relațiilor; îndeamnă Serbia să își intensifice eforturile de reconciliere și să adopte o abordare mai activă; invită Serbia să coopereze pe deplin cu autoritățile judiciare ale statelor membre ale UE în anchetele lor privind crimele de război, inclusiv cele care implică crime împotriva persoanelor dispărute, și să furnizeze toate informațiile relevante care ar permite identificarea acestora; solicită o cooperare bilaterală semnificativă cu celelalte state în cauză prin schimbul rapid de informații, inclusiv prin accesul la documente și arhive și prin soluționarea cazurilor de persoane dispărute, soluționarea chestiunilor legate de succesiune, urmărirea penală a crimelor de război și restituirea bunurilor culturale; îndeamnă Serbia să adopte în sfârșit legea privind persoanele dispărute, anunțată de mult timp, într-un mod cu adevărat incluziv și transparent;

83. condamnă utilizarea Bisericii Ortodoxe Sârbe ca o extindere a influenței sârbe în întreaga regiune și invită liderii religioși din țară să promoveze mesaje care promovează relațiile de bună vecinătate și înțelegerea între diferite țări și religii din regiune, precum și să contribuie activ la împiedicarea unei culturi a confruntării; solicită protejarea minorităților religioase din Serbia și Kosovo și asigurarea accesului la lăcașurile de cult;

Reformele socioeconomice

84. reamintește că sprijinul acordat în cadrul Planului de reformă și creștere este condiționat de respectarea unor mecanisme democratice eficace, inclusiv un sistem parlamentar pluripartit,

alegeri libere și corecte, o mass-media pluralistă, un sistem judiciar independent, statul de drept, îndeplinirea tuturor obligațiilor în materie de drepturi ale omului, și de angajarea constructivă în procesul de normalizare a relațiilor cu Kosovo; constată cu îngrijorare că, în ianuarie 2026, Comisia a aprobat totuși prima deblocare de fonduri către Serbia în cadrul Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest; invită Comisia să explice modul în care au fost îndeplinite condițiile prealabile; constată că acordarea de fonduri Serbiei trimite un mesaj greșit altor țări care doresc să adere la UE, sugerând că fondurile UE pot fi obținute fără progrese reale în ceea ce privește reformele legate de aderare; consideră că finanțarea europeană ar trebui să sprijine mai bine reformele democratice ale țării; solicită ca finanțarea relevantă existentă și viitoare a UE să fie reprogramată pentru a redirecționa mai multe fonduri către sprijinirea reformelor judiciare, a măsurilor anticorupție, a mass-mediei independente și a organizațiilor societății civile și a sectorului cultural independent, pentru a sprijini activitatea lor esențială; subliniază că sprijinul canalizat prin intermediul guvernului sârb ar trebui suspendat imediat, având în vedere absența unor progrese clare și credibile în domeniul statului de drept, al libertății mass-mediei și al condițiilor electorale;

85. atrage atenția că procesul de aderare la UE se bazează pe apropierea legislației naționale de acquis-ul UE; subliniază necesitatea unor eforturi suplimentare în ceea ce privește punerea în aplicare a gestionării finanțelor publice și a reformelor administrației publice, precum și în ceea ce privește abordarea constrângerilor continue în materie de capacitate administrativă prin investiții susținute ale UE în cadre de înaltă calitate de dezvoltare a capacităților și de schimb de cunoștințe; invită Serbia să își intensifice eforturile și să crească investițiile în dezvoltarea socioeconomică a regiunilor sale de frontieră pentru a aborda depopularea și să asigure accesul rezidenților la servicii esențiale, inclusiv la oportunități profesionale, asistență medicală și educație;

86. solicită ca UE și țările din Balcanii de Vest să stabilească un cadru de cooperare între Parchetul European (EPPO) și instituțiile similare din Balcanii de Vest și să concludă rapid un acord de lucru bilateral cu EPPO pentru a se asigura că EPPO își poate exercita efectiv competențele în domeniul fondurilor IPA III și fondurile Mecanismului pentru Balcani în țările beneficiare; solicită ca finanțarea în cadrul instrumentului viitor „Europa globală” să fie acordate numai sub rezerva unei condiționalități mai stricte privind statul de drept;

87. își exprimă îngrijorarea cu privire la amploarea și domeniul de aplicare al contractelor atribuite care sunt exceptate de la cadrul legislativ existent în materie de achiziții publice;

88. salută propunerea Comisiei de a deschide negocieri cu Serbia și cu

alte țări din Balcanii de Vest în vederea integrării acestora în regimul UE de roaming la prețurile de pe piața națională; subliniază că extinderea zonei de roaming la prețurile de pe piața națională la Balcanii de Vest ar aduce beneficii concrete atât cetățenilor, cât și întreprinderilor, favorizând contactele interumane, stimulând legăturile economice, sprijinind schimburile educaționale și facilitând turismul; solicită adoptarea rapidă a mandatelor de negociere și încheierea în timp util a acordurilor bilaterale cu partenerii din Balcanii de Vest;

89. salută că băncile din Serbia au început oficial să efectueze tranzacții transfrontaliere în euro prin intermediul sistemului zonei unice de plăți în euro (SEPA);

90. ia act cu regret de provocările demografice cu care se confruntă Serbia, generate de îmbătrânirea populației și de ratele scăzute ale natalității, agravate de un exod al tinerilor determinat de incertitudinea politică și de dificultățile socioeconomice;

91. invită Serbia să întărească protecția sănătății și a siguranței la locul de muncă prin adoptarea unor politici naționale specifice privind riscurile psihosociale și riscurile emergente, inclusiv în economia muncii la cerere și în economia platformelor, și prin garantarea dreptului efectiv al lucrătorilor la deconectare; invită Serbia să se asigure că lucrătorii casnici sunt pe deplin acoperiți de legislația privind sănătatea și siguranța la locul de muncă și sunt protejați în mod eficace în practică, inclusiv prin mecanisme adecvate de inspecție a muncii și de asigurare a respectării legii; invită Serbia să asigure egalitatea de remunerare între femei și bărbați prin adoptarea unor măsuri eficace, capabile să realizeze progrese măsurabile în ceea ce privește reducerea diferenței de remunerare între femei și bărbați;

92. invită Serbia să își alinieze legislația privind dreptul la grevă la standardele OIM; invită Serbia să își intensifice eforturile de reducere a disparității de gen în ceea ce privește ocuparea forței de muncă și să promoveze progrese măsurabile în ceea ce privește reprezentarea femeilor în posturile executive;

93. constată că dialogul social și consultarea partenerilor sociali rămân slabe și invită autoritățile să întărească negocierile colective, în drept și în practică, și să utilizeze Mecanismul de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest pentru a sprijini consolidarea capacităților partenerilor sociali; observă că plata Mecanismului de reformă și creștere pentru Balcanii de Vest trebuie să rămână condiționată de implicarea partenerilor sociali în elaborarea agendei de reformă;

94. reiterează necesitatea ca Serbia să întărească transparența în ceea ce privește examinarea investițiilor străine directe;

Energia, mediul, dezvoltarea sustenabilă și conectivitatea

95. ia act de evoluțiile sensibile din punct de vedere politic în ceea ce privește societatea de petrol și gaze Naftna Industrija Srbije (NIS) și transformarea structurii acționariatului acesteia, în contextul sancțiunilor impuse de Statele Unite și al faptului că pachetul majoritar de acțiuni al NIS este deținut de societățile ruse Gazprom și Gazprom Neft; ia act de angajamentul și sprijinul UE și al Croației pentru identificarea unei soluții sustenabile la această criză; consideră că este un obiectiv esențial al politicii de securitate ca Serbia să renunțe la energia rusească;

96. invită autoritățile sârbe să își intensifice urgent eforturile de diversificare a surselor de aprovizionare cu gaze, inclusiv prin îmbunătățirea interconectivității regionale, prin investiții în energie din surse regenerabile și prin alinierea la strategia UE de diversificare energetică; regretă că, în pofida eforturilor Serbiei de a-și diversifica aprovizionarea cu energie în afara Rusiei, discuțiile recente au condus la un nou acord privind importul de gaze cu Rusia, subminând progresele țării în direcția alinierii la politica energetică a UE și ridicând semne serioase de întrebare cu privire la angajamentul Serbiei de a-și reduce dependența strategică de sursele de energie rusești; observă că diversificarea energetică poate fi considerată ca făcând parte din orientarea strategică a țării;

97. reiterează importanța protejării standardelor de mediu în Serbia, în special în ceea ce privește proiectele miniere, respectând totodată pe deplin drepturile comunităților locale;

98. invită Serbia să examineze și să evalueze în mod corespunzător și transparent investițiile străine directe, în special în ceea ce privește standardele de mediu și sustenabilitatea; își exprimă îngrijorarea cu privire la degradarea mediului și impactul social raportate legate de proiectele extractive la scară largă, precum și cu privire la impactul grav asupra mediului și sănătății publice al activităților miniere și industriale care implică investitori chinezi, ceea ce a condus la intensificarea exploatării cuprului, aurului și a altor materiale rare în municipalitățile Bor și Majdanpek; subliniază că Serbia trebuie să își protejeze pe deplin ordinea constituțională, să asigure respectarea strictă a standardelor de mediu și să protejeze drepturile comunităților locale și ale comunităților aparținând minorităților naționale atunci când aprobă și pune în aplicare astfel de proiecte; invită autoritățile sârbe să asigure transparența deplină, răspunderea și diligența necesară în procesele de achiziții publice, privatizare și concesionare care implică întreprinderi de stat străine, inclusiv contractanți chinezi;

99. este preocupat de recentele blocade la punctele de trecere a frontierei în spațiul Schengen de către conducătorii auto profesioniști din țările din Balcanii de Vest în ceea ce privește punerea în aplicare a Sistemului UE de intrare/ieșire (EES), care amenință mijloacele de subzistență ale persoanelor din țările

candidate și ar putea perturba lanțurile de aprovizionare din UE; invită Comisia Europeană să evalueze, în strânsă cooperare cu statele membre, posibile soluții pragmatice și solide din punct de vedere juridic, care să asigure un echilibru între realitățile operaționale din sectorul transporturilor și necesitatea de a păstra integritatea acquis-ului Schengen, asigurând garanții adecvate și împiedicând orice abuz;

100. invită Serbia să își intensifice eforturile în vederea transpunerii acquis-ului relevant în domeniul mediului și al climei și să asigure aplicarea corespunzătoare a standardelor de protecție a mediului; îndeamnă autoritățile sârbe să îmbunătățească transparența și evaluarea impactului asupra mediului pentru toate investițiile, inclusiv cele provenite din China și Rusia; salută adoptarea Legii privind evaluarea impactului asupra mediului și a Legii privind evaluarea strategică de mediu; subliniază totuși că punerea în aplicare efectivă rămâne esențială, în special pentru a se garanta că toate proiectele fac obiectul unor proceduri de evaluare complete și transparente, că participarea publicului este reală și în timp util și că nicio practică administrativă nu permite proiectelor să eludeze o examinare cuprinzătoare a impactului asupra mediului;

101. invită Serbia să își accelereze alinierea la Directiva privind păsările și la Directiva privind habitatele și să își intensifice semnificativ eforturile de identificare și predesemnare a siturilor pentru rețeaua Natura 2000, în vederea îndeplinirii principalelor obligații prevăzute în capitolul 27, și să extindă și să gestioneze în mod eficace zonele protejate, inclusiv prin consolidarea asigurării respectării legislației împotriva infracțiunilor legate de speciile sălbatice; își exprimă îngrijorarea cu privire la presiunile tot mai mari exercitate de industriile extractive asupra zonelor cu biodiversitate de mare valoare, inclusiv asupra zonelor protejate și a ecosistemelor forestiere seculare; își reiterează regretul față de lipsa de acțiune în privința poluării, inclusiv a râului Dragovištița de către minele care își desfășoară activitatea în regiune și față de efectul dăunător pentru sănătatea localnicilor și pentru mediu;

°

° °

102. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Președintelui Consiliului European, Comisiei, Vicepreședintei Comisiei/Înaltei Reprezentante a Uniunii pentru afaceri externe și politica de securitate și guvernelor și parlamentelor statelor membre, precum și de a o traduce în limba sârbă și a o transmite Președintelui, Guvernului și Adunării Naționale a Serbiei.